

**Posudek na bakalářskou práci Jáchyma Srba „Srovnání lustračních zákonů
středoevropských států: Československo, Polsko a Baltské státy“**

Po formální stránce:

Předložená bakalářská práce splňuje svým rozsahem, poznámkovým aparátem, jakož použitou literaturou předpoklady, které jsou vnitřními předpisy Fakulty sociálních věd UK kladeny na tento druh kvalifikační práce. Z formálního hlediska bych autorovi vytknul chaos v psaní velkých písmem, kdy autor používá velká písmena, aniž se jedná o označení států nebo institucí. V tomto ohledu měla bakalářská práce projít korekturou. Pokud jde o použitou literaturu, tak na autorovi oceňuji výběr použité literatury, a to jak českého původu, tak i zahraničního původu. Autor nepoužívá pouze právnickou literaturu, ale i obecnou literaturu zdůrazňující význam lustrací v celospolečenském rozměru, což považuji za důkaz kvalitně připraveného záměru bakalářské práce.

Po materiální stránce:

Autor se v předložené bakalářské práci zabývá problematikou lustračních zákonů, jakož i lustrací obecně ve vybraných státech střední Evropy a Pobaltí. Jedná se o téma, které podle vyjádření autora je motivováno také jeho studiem na Právnické fakultě UK. Jedná se o téma, které není příliš často zpracováno z pohledu sociálních studií a v tomto ohledu je třeba podtrhnout, že autorem zvolené téma je mezioborové, neboť se nelze zabývat tématem lustrací a lustračních zákonů a jejich uplatněním v praxi, aniž by autor neměl představu o základních teoretických pojmech právní vědy, zejména o problematice pojetí sankce, ochrany demokratického právního státu a retroaktivity. Struktura předložené práce je logická, kdy nejprve autor zasazuje téma do obecného společenského kontextu vývoje společnosti a demokracie ve vybraných státech a teprve následně analyzuje právní úpravu lustračních zákonů a judikaturu jak vnitrostátních soudů, tak i Evropského soudu pro lidská práva. Nejlepším důkazem autorova pochopení tématu je trefná volba citátů na s. 2 samotného textu bakalářské práce, kdy autor správně pochopil rozdíl mezi obecnou ochranou svobody vyjádřený v citátu Robespiera a odmítnutím kolektivní viny Karlem Jaspersem (viz jeho dílo Otázka viny).

V rámci ústní obhajoby bych uvítal autorovo vyjádření k problematice zákona o loajalitě, o kterém píše na příkladu Estonska, zejména pokud jde o význam slibu jako předpokladu loajality a normativním významu slibu pro uplatňování hmotněprávní sankcí. Estonský koncept se mi zdá v tomto ohledu zajímavý nejenom z právního hlediska, neboť loajalita je určitý subjektivní vztah jedince vůči státu, který je obtížně měřitelný, zejména pokud jde o přezkum případného porušení loajality ze strany jedince. Je loajalita jednosměrný pojem (jedinec – stát) nebo je loajalita i závazkem státu vůči jedinci? Lze vůbec loajalitu a její obsah podrobit soudnímu přezkumu?

Jako druhé téma, které by autor mohl v rámci ústní obhajoby objasnit, neboť v předložené práci se jej dotýká pouze velmi okrajově, je uplatnění lustračního zákona na případu jmenování Andreje Babiše místopředsedou vlády a ministrem financí v lednu 2014. Je požadavek negativního lustračního osvědčení podmínkou pro jmenování členem vlády, nebo nikoliv? Jak je tento předpoklad pro jmenování členem vlády analyzován v relevantní ústavněprávní literatuře? Jak byl tento požadavek uplatňován v praxi při jmenování členů vlády v Československu a České republice v letech 1991-2014?

Závěr: Bakalářskou práci Jáchyma Srba „Srovnání lustračních zákonů střeoevropských států: Československo, Polsko a Baltské státy“ hodnotím jako **v ý b o r n o u**.

V Praze dne 9.6.2015

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., v.r.